

A la bona memòria de Joan Tarrés

El dia 15 de desembre de 1996, a l'edat de 76 anys, va morir a Girona Joan Tarrés i Vives. La discreció i el silenci que, juntament amb el dolor, envoltaren l'última etapa de la seva vida no pot fer oblidar el llarg temps de plenitud en què fou un dels principals protagonistes de la vida cultural i cívica gironina.

Va estudiar medicina, però no exercí mai la carrera. Durant molt de temps, la guia telefòni-

minúscula botiga del carrer d'en Vern i després a l'establiment del carrer Nou, continuador d'una llarga tradició de professionalitat artesanal en el ram. Però Joan Tarrés alternava aquella feina amb el desenvolupament de les inquietuds cíviues. És així com participà intensament i amb càrrecs destacats en la Confraria de Jesús Crucificat, impulsora dels Manaies de Girona, en l'Associació d'Antics Alumnes del Col·legi Marista de la Mercè i en la Creu Roja de Girona.

El seu pas per l'Associació d'exalumnes maristes, de la qual fou president, és especialment rellevant, perquè fou aquesta entitat la que creà el Patronat —que també presidí— de la Passió de Girona, el qual féu possible, a partir de 1954, les representacions quaresmals de la Passió de Crist en el Teatre Municipal de Girona. El Patronat va unir en un sol elenc, sota una direcció única, tots els quadres escènics de la ciutat per portar endavant aquelles representacions, començades en castellà i continuades en català a partir de l'any següent. L'any 1957, el Patronat estrenava obra pròpia, escrita per gironins, i muntatge escenogràfic i vestuari creats també expressament a Girona.

L'interès de Joan Tarrés per la cosa pública el portà tot primer a l'Ajuntament de Girona, on fou regidor, tinent d'alcalde d'Hisenda, durant el període 1961-1967. Després, entre 1971 i 1979, entrà a la Diputació, on va ser ponent d'Hisenda i també de Cultura.

Des de la ponència de Cultura, que connectava tan bé amb les seves aficions i preferències, Joan Tarrés va dur a terme una tasca que, conegudes les limitacions de l'època, ha de ser qualificada com a extraordinària. Institucions i realitats que ara semblen normals en la vida ciutadana, com si sempre haguessin existit, van néixer justament

Joan Tarrés i Vives (1920-1996).

ca l'identificava com a *médico joyero*, perquè allò que feia realment era dedicar-se a la joieria, primerament al costat del seu pare en la

sota la seva inspiració i van créixer amb el seu impuls; per exemple, la programació d'exposicions i conferències de la Fontana d'Or, la renovació i modernització de la Biblioteca Pública de la Casa de Cultura, la reconducció i el desenvolupament del Servei Provincial d'Arqueologia, el canvi d'orientació de l'Exposició de Flors des de l'interior dels recintes cap a l'enjardinament exterior del barri vell i, sobretot, l'inici de les difícils gestions entre la Diputació i el Bisbat de Girona que culminarien amb la creació del Museu d'Art del Palau Episcopal.

Tot i la transcendència d'aquestes actuacions, des d'aquí volem posar l'accent en unes altres que ens afecten directament. Com a ponent de Cultura de la Diputació, i segons el costum de l'època, Joan Tarrés va assumir de manera automàtica la direcció de la *Revista de Girona*, titulada aleshores *Revista de Gerona*. Aquesta tasca, que podia haver exercit amb una grisa fredor burocràtica, va ser una de les que el van engrescar més. Es va escaure, el 1976, el centenari de l'aparició de l'antiga i venerable *Revista de Gerona*, i Tarrés va voler vincular aquell llegat prestigiós del passat amb la publicació del mateix títol que tenia a les mans. Per fer-ho es va rodejar de representants destacats del món de la cultura i els va incorporar al consell de redacció de la revista perquè confeccionessin tres números extraordinaris i commemoratius. A més a més, va completar el centenari amb la publicació de dues obres fonamentals, que els estudiosos gironins no han deixat d'utilitzar constantment: d'una banda, la reedició en facsímil dels dinou volums de la introbable *Revista de Gerona* antiga; de l'altra, el *Repertorio de Índices* d'autors i de matèries de la mateixa revista, de la seva successora i de totes les altres publicacions d'erudició cultural gironina, com el Certamen de l'Associació Literària i els annals dels Instituts d'Estudis o els seus equivalents. I encara va coronar la commemoració amb un altre gest decisiu. En coincidència amb l'aparició dels tres números extraordinaris, la *Revista de Gerona* va canviar el seu nom castellà pel català de *Revista de Girona* que ha tingut sempre més, i va iniciar la catalanització progressiva i intensiva dels seus continguts fins a esdevenir una publicació totalment i exclusivament catalana.

Tot això va ocórrer fa vint anys, en un moment històric singular. Joan Tarrés, des de la responsabilitat del seu càrrec, va saber-lo viure lúcidament i va saber actuar en la direcció encertada: va rescatar de l'oblit el passat més remot i va obrir el seu present, forçosament precari, al futur de llibertat i d'identitat, de pluralitat i de participació que tot just s'anunciava. Ell té el mèrit d'haver encetat uns camins que ara ja són fressats. Els qui avui hi avancem sense entrebancs sabem a qui ho devem i a qui ho hem d'agrair. Per això, en aquesta hora de l'adéu, volem retre tribut a la seva bona memòria.

UN SONET INÈDIT

Paral·lelament a la seva tasca professional i a les seves responsabilitats d'home públic, Joan Tarrés conreava també, quasi secretament, la poesia. Com una mostra de la seva sensibilitat, publiquem aquí el sonet que va dedicar a l'escultor Josep Bosch, *Piculives*, quan els Amics de la Girona Antiga i l'Associació Arqueològica van promoure, l'any 1972, la instal·lació de la seva *Majordoma de Sant Narcís* a l'entrada del Passeig Arqueològic de Girona.

A en Piculives i la seva Majordoma

Un cop i un altre cop, la pedra dura
l'escarpa i el martell van desgranant;
naïf, amb la simplicitat més pura,
tot un món en la pedra vas buidant...

Treballes lentament; amb fantasia
creient i generosa en tot instant,
la llegenda més boja, dia a dia,
va sorgint i creixent, es va fent carn.

Tu no ho saps; al teu ritme, amb mà segura,
dia i nit continues colpejant;
colpeges amb fermesa i amb dolçura

—misteri d'una pedra feta fang—,
que tens d'un almogàver la figura
i en el cor la tendresa d'un infant.

Joan Tarrés

